

RSC

Landgoed Zonnestraal
Dresselhuys Paviljoen
Loosdrechtse bos 19
1213 RH Hilversum

T 06 22 89 72 76
info@register-rsc.nl
www.register-rsc.nl

IBAN NL 46 RABO 0315 0432 96
BTW 857043079B01
KVK 67515614

Datum: 7 april 2026
Plaats: Hilversum
Betreft: Creëer één regeling voor alle volledig arbeidsongeschikten

Verbeter de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van de WIA met één nieuwe uitkeringsregeling voor alle volledig arbeidsongeschikten, gefinancierd uit het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof). Deze oproep doet het Register Specialistisch Casemanagement (RSC) naar aanleiding van het voornemen om de Inkomensvoorziening voor Volledig Arbeidsongeschikten (IVA) af te schaffen. Als de politiek deze stelselwijziging op andere wijze vormgeeft, kan dat onbedoeld het volledige stelsel opblazen door private uitvoerders en verzekeraars van de markt te verjagen. Ons voorstel behoudt deze onmisbare private uitvoeringscapaciteit niet alleen, maar zet hem ook nog eens efficiënter in.

Het RSC steunt de gedachte om de huidige scheiding tussen WGA (deels arbeidsgeschikten) en IVA (duurzaam en volledig arbeidsongeschikten) te heroverwegen. Tegelijkertijd waarschuwen we indringend voor het scenario dat in werking zal treden als dit niet op de juiste wijze gebeurt. Cruciaal is dat het stelsel van de toekomst onderscheid maakt tussen werknemers met en zonder re-integratieperspectief. Gebeurt dit niet, dan blazen we het hybride stelsel voor re-integratie van deels arbeidsgeschikte werknemers op. Feitelijk dwingen we werkgevers die nu vrijwillig verantwoordelijk zijn voor mensen mét perspectief (eigenrisicodragers, zo'n 40% van de markt) om dat ook te zijn voor mensen zónder perspectief. Dit is niet realistisch (zie kader).

Privaat georganiseerde uitvoering is onmisbaar voor een houdbaar stelsel

Het merendeel van de eigenrisicodragers kan deze verantwoordelijkheid alleen dragen met behulp van een private verzekering. Verzekeraars hebben nu al moeite om met UWV te concurreren. Anders dan deze publieke uitvoerder moeten zij volgens de regels voor financiële instellingen namelijk verplicht grote kapitaalreserves aanhouden. Deze moeten zij beprijzen via de verzekeringspremie. Gaat het risico ook een groep zonder perspectief omvatten, dan is de re-integratiemarkt voor verzekeraars niet interessant meer en zullen zij zich hieruit terugtrekken. Het voor de hand liggende resultaat zal zijn dat eigenrisicodragers er massaal mee moeten stoppen. Dit betekent dat het nu al overbelaste UWV er nog eens een enorme verantwoordelijkheid bij zou krijgen. Met alle gevolgen voor de nu al ernstig haperende uitvoering van dien.

Eén regeling voor volledig arbeidsongeschikten is beter uitvoerbaar

Bovenstaand rampscenario is gelukkig te vermijden. In ons voorstel vervalt het onderscheid tussen WGA en IVA uitsluitend voor de groep volledig arbeidsongeschikten (80% of meer inkomensverlies). Dit betekent concreet dat het stelsel UWV niet langer vraagt vast te stellen of volledige arbeidsongeschiktheid ook duurzaam is. Zoals ook het IBO-rapport over de WIA signaleert, is dit voor deze uitvoeringsinstelling een lastige opgave. Zo maken we de WIA beter uitvoerbaar.

Financiering uit het Aof vervangt ongewenste door gewenste prikkeling

Ons voorstel gaat echter nog een cruciale stap verder. Op dit moment ligt de scheidslijn voor de financiering eveneens op het punt van de duurzaamheid. Bij niet-duurzaam volledig arbeidsongeschikten financiert UWV de uitkering uit de Werkhervattingskas (Whk), bij wél duurzaam volledig arbeidsongeschikten gebeurt dit uit het Aof. Binnen de Whk vindt individuele toerekening van uitkeringskosten plaats, binnen het Aof niet. Dit levert vooral bij de groep WGA 80-100 een krachtige prikkel op om te sturen op herbeoordeling van de duurzaamheid. Sterker nog: het is vaak zinvoller om hierop in te zetten dan om te investeren in re-integratie. Dit verhoogt de druk op UWV en verlaagt de kans op werkhervatting. Wij bepleiten daarom financiering van álle uitkeringen voor volledig arbeidsongeschikten uit het Aof. Zo nemen we de ongewenste prikkel weg en zetten we er een zeer gewenste prikkel voor in de plaats.

Ons voorstel biedt een hele reeks essentiële voordelen

Bovenstaand RSC-voorstel is nadrukkelijk bedoeld als tussenoplossing voor de korte termijn. We spelen hiermee in op de IBO-opgave om het stelsel zo snel mogelijk weer uitvoerbaar te maken. Het creëren van één nieuwe uitkeringsregeling voor alle volledig arbeidsongeschikten, gefinancierd uit het Aof, biedt hierbij een hele reeks essentiële voordelen:

- Het onderscheid tussen wel en niet volledige arbeidsongeschiktheid is eenvoudiger te maken én uitleggen dan dat tussen wel en niet duurzame volledige arbeidsongeschiktheid.
- Dit maakt zowel de taakverdeling tussen publieke en private partijen als het stelsel in zijn geheel eenvoudiger en beter uitlegbaar.
- Omdat er helder onderscheid is tussen mensen met en zonder perspectief, blijft de re-integratiemarkt interessant voor private verzekeraars.
- Het hybride stelsel blijft in stand voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA 35-80): werkgevers behouden de keuze tussen publieke verzekering via het UWV of eigenrisicodragerschap.
- UWV raakt niet overspoeld door eigenrisicodragers die er mee moeten stoppen en de verantwoordelijkheid noodgedwongen bij deze publieke uitvoerder neerleggen.
- De prikkel om herbeoordeling op het punt van duurzaamheid aan te vragen verdwijnt en wordt vervangen door een prikkel om in werkhervatting te investeren zolang er perspectief is.

Een randvoorwaarde is uiteraard dat UWV kritisch blijft beoordelen wie volledig arbeidsongeschikt is en wie niet.

Meer RSC-suggesties voor hervorming van het stelsel

Zoals gezegd is bovenstaand RSC-voorstel nadrukkelijk bedoeld als tussenoplossing voor de korte termijn, in lijn met de IBO-opgave om het stelsel zo snel mogelijk weer uitvoerbaar te maken. Op de langere termijn willen we toe naar een stelsel waarin de prikkels nog sterker komen te liggen op het benutten van mogelijkheden.

- In onze [reactie op het IBO-rapport over de WIA](#) geven we aan dat een regeling voor wie echt niet meer kan werken onmisbaar is voor een rechtvaardig stelsel. Ons sociale stelsel kan en mag nooit eisen stellen die onredelijk uitpakken voor werkgevers en werknemers.
- Tegelijkertijd zijn we voor een stelsel dat niemand afschrijft die nog kan en wil werken. Onze notitie [Aanbevelingen voor een constructieve WIA-dialoog](#) bevat daarom een stelselontwerp dat uitgaat van activering en ondersteuning voor *iedereen* die onder deze definitie valt.
- Een cruciaal onderdeel van dit [stelselontwerp](#) voor de lange termijn is een verdere verbetering van de premiestructuur. Hierbij vallen uitkeringskosten onder de premie voor de Werkhervattingskas (Whk) wanneer iemand niet werkt, en onder de premie voor het Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof) als iemand wél werkt. Zo is er altijd een positieve prikkel om in te zetten op activering en re-integratie.
- Vanuit de gedachte dat de beste WIA-oplossingen buiten de WIA liggen, hebben we ook [7 bouwstenen voor de eerste 2 ziektejaren](#) op een rij gezet. Wat ons betreft is de urgentie van de WIA-problematiek geen reden om dit cruciale voorportaal te negeren. Ze vormt juist het best mogelijke argument om ook met deze periode aan de slag te gaan.

Over het RSC

Het Register Specialistisch Casemanagement (RSC) waarborgt de kwaliteit van gespecialiseerde begeleiding bij ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. We doen dit namens de professionele casemanagers die deze begeleiding verzorgen én namens de riskmanagers sociale zekerheid die sturen op de kaders waarbinnen dat gebeurt. Want bij beide beroepsgroepen levert gecertificeerde kwaliteit een onmisbare bijdrage aan een duurzaam inzetbare beroepsbevolking. En daarmee aan een stabiele en succesvolle samenleving.

www.register-rsc.nl